

**ВИЩИЙ
АДМІНІСТРАТИВНИЙ
СУД УКРАЇНИ**

01029, м. Київ,
вул. Московська, 8, корпус 5

**ВИЩИЙ
ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД
УКРАЇНИ**

01016, м. Київ,
вул. О.Копиленка, 6

**ВИЩИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ
СУД УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ І
КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ**

03049, м. Київ,
просп. Повітрофлотський, 28

23 вересня 2020 року

РАДІ СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5
davidenko@court.gov.ua

Шановний Богдане Сильвестровичу, шановні члени Ради суддів!

Судді вищих спеціалізованих (касаційних) судів висловлюють повагу й подяку роботі Ради суддів України, що спрямована на захист наших професійних прав та інтересів.

Утім змушені констатувати, що спроби розв'язати на рівні найвищих державних інституцій проблему **позбавлення нас права здійснювати професійну діяльність** не тільки за останній рік не зрушили питання з місця, а й продемонстрували **зневагу до авторитету суддів та замасковане нівелюванням основних гарантій незалежності судової влади.**

У грудні цього року третя річниця роботи новоутвореного Верховного Суду одночасно відзначатиметься *третьою річницею усунення від здійснення правосуддя 49 суддів*, що входять до складу Вищого адміністративного суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ та Вищого господарського суду України.

Ми не маємо робочих місць, не маємо права здійснювати професійну діяльність. Не зважаючи на численні рішення Конституційного Суду України щодо єдності статусу судді, ми **позбавлені права отримувати суддівську винагороду на рівні із усіма судьями України відповідно до діючого Закону України «Про судоустрій та статус суддів»**. На сьогодні суддівська винагорода судді вищого спеціалізованого суду становить половину від тієї, що отримують судді у першій інстанції (у тому числі ті, що не здійснюють правосуддя у зв'язку із закінченням строку повноважень).

Ми єдині в Україні судді, які **позбавлені права вийти у відставку на умовах діючого Закону України «Про судоустрій і статус суддів»**. Судді вищих спеціалізованих судів, що вийшли у відставку до набрання чинності цим Законом, отримують довічне грошове утримання на умовах визначених Законом України «Про судоустрій і статус суддів» від 10.07.2010 року (втратив чинність) й виборюють у судах право на довічне грошове утримання відповідно до чинного законодавства як судді касаційного суду.

На сьогодні довідки про розмір суддівської винагороди для здійснення перерахунку довічного утримання видає особа, що здійснює повноваження голови ліквідаційної комісії. Утім, такий стан речей не триватиме нескінченно й у кінцевому

рахунку особа, що на сьогодні відповідальна за видачу довідок про розмір суддівської винагороди судді вищого спеціалізованого (касаційного) суду, припиниться. На законодавчому рівні це питання досі не визначено, а розгляд відповідного законопроекту реєстр №3032 триває з початку року!

З червня 2019 року ми **не отримали жодної сутнісної відповіді на наші неодноразові звернення** ні від Вищої ради правосуддя, ні від Верховної Ради України, ні від Президента України.

На початку вересня 2020 року ситуацію, у якій опинились судді вищих спеціалізованих (касаційних) судів, доведено до відома експертів Венеціанської комісії та передано копії усіх звернень до органів державної влади.

У зв'язку із відсутністю національного правового захисту впродовж серпня-вересня цього року до **Європейського суду з прав людини направлено 20 заяв суддів вищих спеціалізованих судів, 4 заяви чекають вирішення з минулого року**. Крім цього, щодо заяв 9 суддів Верховного суду України вже завершено процедуру комунікації.

Бездіяльність з боку найвищих державних інституцій у питанні законодавчого врегулювання правового статусу суддів вищих спеціалізованих (касаційних) судів, фактичне ігнорування з грудня 2017 року існування проблеми, є не тільки зневагою до авторитету суддів, а й свідченням **усунення основних гарантій незалежності судової влади**, що відповідно до п. 13 висновку № 18 (2015) Консультативної ради європейських суддів (КРЕСС) «Позиція судової влади та її відносини з іншими гілками державної влади в умовах сучасної демократії» є **неприйнятним**.

Так, 03 червня 2019 року у спільному зверненні суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого адміністративного суду України та Вищого господарського суду України до Президента України ми просили приділити увагу ситуації, що склалася внаслідок судової реформи навколо Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів. Проїшов рік, але жодної відповіді ми не отримали.

10 липня 2019 року у спільному зверненні суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого адміністративного суду України та Вищого господарського суду України до Президента України ми просили включити представників наших судів до складу Комісії з питань правової реформи та внести законопроект про внесення змін до чинного законодавства про судоустрій і статус суддів.

У листі від 29 серпня 2019 року за підписом керівника Офісу Президента А. Богдана нас було повідомлено про те, що викладені у зверненні пропозиції будуть передані до Комісії з питань правової реформи після того, як вона розпочне свою роботу. Відповіді від Президента України ми не отримали.

У жовтні 2019 року спільне звернення суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого адміністративного суду України та Вищого господарського суду України із пропозиціями законодавчого врегулювання направлено голові комітету Верховної Ради України з питань правової політики Венедіктовій І. В. (подано на прийомі громадян 08.10.2019 р., що проводив Стефанчук М.О.). Додаткові пропозиції до звернення від 08.10.2019 року були подані у приймальню комітету 10.10.2019 року.

На виконання рішення XVII позачергового З'їзду суддів України, 11 листопада 2019 року Рада суддів України направила копію рішення з'їзду Голові Верховної

Ради України та Президенту України з пропозицією розглянути питання щодо законодавчого врегулювання статусу суддів вищих спеціалізованих (касаційних) судів та внесення відповідних змін до Закону України «Про судоустрій та статус суддів».

У листі Офісу Президента від 13 грудня 2019 року за підписом А. Смирнова Раду суддів повідомлено про передачу рішення з'їзду для опрацювання членам робочої групи з питань розвитку законодавства про організацію судової влади та здійснення правосуддя Комісії з питань правової реформи. **На цьому «реалізація» рішення з'їзду суддів завершилася.**

У листопаді 2019 року нами направлено спільне звернення до Європейської комісії «За демократію через право».

28 листопада 2019 року судді Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого адміністративного суду України та Вищого господарського суду України направили спільне звернення голові Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Венедіктовій І.В. з питання правових підстав нарахування та виплати суддівської винагороди суддям вищих спеціалізованих судів. Проте, у відповіді від 16 грудня 2019 року нас повідомили про направлення звернення за належністю до Кабінету Міністрів України та Вищої ради правосуддя, незважаючи на відсутність у цих інституцій повноважень законодавчого врегулювання щодо порушених питань. Від Вищої ради правосуддя відповіді й досі не отримано, у той час коли Кабінет Міністрів направив листа, у якому зазначив про те, що не убачає ніякої проблеми.

05 грудня 2019 року судді Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого адміністративного суду України та Вищого господарського суду України направили спільне звернення голові робочої групи з питань розвитку законодавства про організацію судової влади та здійснення правосуддя Комісії з питань правової реформи Смирнову А.О. щодо необхідності обговорення пропозицій щодо врегулювання правового статусу суддів вищих спеціалізованих судів на засіданні Комісії. Відповідь не отримана.

20 січня 2020 року до Президента України, комітету з питань правової політики Верховної Ради України, Вищої ради правосуддя **звернулися збори суддів** Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. Копії звернення були направлені кожному члену комітету з питань правової політики. У відповідь отримані листи від окремих депутатів-членів комітету про наявність питань, що потребують уваги. Відповіді від Вищої ради правосуддя та від Президента України не надходили.

У зв'язку із прийняттям Конституційним Судом України рішення від 18 лютого 2020 року за конституційним поданням Верховного Суду України, 20 лютого 2020 року збори суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ вчергове звернулися до Президента України, голови Верховної Ради України, комітету з питань правової політики Верховної Ради України, Вищої Ради правосуддя та направили пропозиції по законодавчому врегулюванню правового статусу суддів вищих спеціалізованих (касаційних) судів.

За відповіддю Офісу Президента від 30 березня 2020 року, що підписана Смирновим А., законодавчі пропозиції, які дозволяють привести положення законодавства України у відповідність із рішенням КСУ від 18 лютого 2020 року, напрацьовуються.

Інших відповідей на звернення зборів суддів не отримано.

У зв'язку із внесенням Президентом до парламенту законопроекту № 3711, **спільні збори суддів** Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого адміністративного суду України та Вищого господарського суду України 10 червня 2020 року знову звернулися до Президента України, комітету з питань правової політики Верховної Ради України, Вищої Ради правосуддя.

За відповіддю Офісу Президента від 05 серпня 2020 року за підписом Смирнова А., звернення зборів суддів направлено до Верховної Ради України для урахування під час опрацювання законопроекту №3711 до другого читання.

Інших відповідей на звернення зборів суддів не отримано.

У зв'язку із обговоренням на засіданні комітету з питань правової політики 4 вересня 2020 року пропозиції Першого заступника Голови Верховної Ради Р. Стефанчука про проведення 18 листопада 2020 року парламентських слухань на тему: «На шляху до справедливого судочинства в Україні», та ураховуючи направлені від імені вищих спеціалізованих (касаційних) судів пропозиції щодо законодавчого врегулювання статусу суддів цих судів, 08 вересня цього року ми звернулися до Комітету із проханням проводити парламентські слухання за участі представників вищих спеціалізованих (касаційних) судів. Утім, не зважаючи на те, що під час обговорення члени Комітету підтримали ініціативу проведення слухань щодо визначення напрямків судової реформи і висловились за максимальну відкритість даного заходу та залучення усіх зацікавлених суб'єктів, у проекті відповідної постанови Верховної Ради України, що була прийнята 16 вересня 2020, про представників вищих спеціалізованих судів не згадується.

З огляду на викладене просимо Раду суддів України у межах визначених Законом України «Про судоустрій і статус суддів» повноважень вжити заходів щодо забезпечення незалежності суддів вищих спеціалізованих (касаційних) судів та відновлення їх професійної діяльності.

З повагою, уповноважені зборами суддів

Суддя Вищого адміністративного суду України С. Головчук

Суддя Вищого спеціалізованого суду України
з розгляду кримінальних і цивільних справ Є. Євграфова

Суддя Вищого Господарського Суду України І. Вовк

Контакти для зв'язку та листування:
суддя Євграфова Єлизавета Павлівна
08296, Київська обл., с. Ворзель, вул. Молодіжна, 32
yv.elisa@gmail.com; 067 369 18 73

суддя Головчук Світлана Володимирівна
s.golovchuk@gmail.com; 068 043 47 60

суддя Вовк Іван Володимирович
ivanwoolf07@gmail.com; 067 465 94 20